

ment prudent, quasi fins a la irritació. Com a jugador de pòquer seria un tediós *agarrat*, aquell que únicament aposta per emportar-se el plat.

Tanmateix, és evident que el seu dilatat trànsit pel govern li ha proporcionat suficients qualitats retòriques per acarar amb solvència reptes com aquest. Tant més, tractant-se d'un adversari a qui se li reputa de tendre per l'escassa experiència. Segons diuen els socialistes, el líder popular no resistiria ni cinc minuts sense delatar les seues mancances i, fonamentalment, el desconeixement del país, de la gent i dels problemes bàsics. S'ha d'afegir també que el molt honorable resulta més brillant i contundent en el cos a cos improvisat que en el recitat d'apunts i discursos de laboratori.

Però no es fia ni un pèl. La criatura ha madurat més de pressa del previst. Zaplana encaixa totes les intemperàncies sense descompondre's i arremet amb una bateria d'arguments notablement consis-

tents i acuradament centrats, molt més que els del seu cap nacional José Maria Aznar. No és un ninot i el caut de Lerma ja li ha pres el pols. "Si he de parlar de la meua comunitat amb algú és amb el senyor Aznar. L'altre no representa res", ha dit el president, llançant la pilota a la grada.

L'altre, el menystingut Zaplana, tampoc no afavoreix l'encontre, encara que ha deixat caure uns pocs desafiaments. Les seues reticències es basen en la bondat dels sondatges d'opinió, netament favorables per al seu partit. Ha de limitar-se a guanyar temps, convençut que corre al seu favor. No obstant això, crec que si no es manifesta més bel·licós en aquest trànsit és per la limitació de la llengua. No parlar valencià amb una mínima solvència li pesa com una llosa. Sols ara, i no quan va ser estudiant de la Universitat de València o alcalde de Benidorm, ha descobert i lamentat aquesta llacuna, que per altra banda tracta d'esmenar tan

de pressa com pot. Li consta que la seua pròpia limitació és una arma molt poderosa en mans del seu antagonista. Per això es defensa com gat panxa amunt i al·lega que Canal 9 no reuneix les condicions d'imparcialitat necessàries.

De totes maneres no s'han de perdre les esperances, per tènues que siguen. Més enllà de les voluntats dels candidats, el fet decisiu serà el curs del procés electoral. Si tal com es preveu, la sort depèn d'un grapat de vots, és molt possible que els citats a cap de llista s'avinguen a encreuar les armes al plató de la televisió, siga en l'autonòmica o en qualsevol de les privades, cosa que no deixaria de ser mortificant per a la televisió autòctona. Quan fóra arribat aquest trànsit, assistiríem a un debat en el qual cada una de les parts seria el banderer d'una de les llengües estatutàries, d'un tarannà personal molt diferent, però d'una oferta política prou semblant. I per descomptat que seria un cara a cara de gos. **J. J. Pérez Benlloch**

Les torres dels jesuïtes

Carles Dolç assegura que darrere l'estudi de detall del solar dels jesuïtes de València hi ha la construcció de tres torres de vint altures.

El 8 de maig la coordinadora "Salvem el Botànic, recuperem ciutat" es presentava en públic i, el mateix dia, la junta de govern de la Universitat de València feia una declaració que desaprova la construcció de tres torres de vint pisos en la parcel·la veïna al jardí, més coneguda com el solar dels jesuïtes. La història d'aquest afer és llarga i enrevessada. Impossibile de resumir breument. Em limitaré, doncs, a comentar alguna cosa de l'episodi darrer.

Una reivindicació ciutadana antiga ha estat que aquest "solar" (apel·latiu que a alguns ens desagrada perquè suggereix el que no ha estat ni el que hauria de ser) confirme la seua vocació d'equipament públic. Tanmateix, els que

Una simulació de les torres. Els veïns no les volen.

els varen comprar als jesuïtes sabien que feien perquè el Pla General de València de 1989 el declarà edificable. La qüestió ha estat, aparentment, parada fins fa uns mesos en què, en una nova peripècia,

els mateixos compradors aconseguïen de l'Ajuntament de València que els deixara redactar un estudi de detall per a canviar la volumetria prevista. El resultat: poder construir tres torres de vint altures en un punt ben significatiu de la trama urbana.

Estudi de detall? L'expressió designa una figura urbanística que amb tota probabilitat, suggereix al ciutadà una qüestió menor, una precisió de poc abast o quelcom així. Ací el "detall" ha estat fer aparèixer tres torres càustiques. A la parcel·la conflueixen la si-

lueta de Ciutat Vella, constituïda per edificacions de poques altures (amb les característiques cúpules blaves de València) i una trama d'illes de l'eixample amb un màxim de nou altures. A més està en pri-

mera línia de l'antic llit del Túria, una localització sempre privilegiada, i hi ha el veïnat del Jardí Botànic.

El Botànic, insuficientment conegut a la ciutat, és un jardí excel·lent: natura i cultura alhora. Si la seua creació va ser una prova d'intel·ligència, que València haja estat capaç de mantenir-lo, donar-li una projecció científica internacional i, fins

i tot, fer una recent i brillant rehabilitació no és massa freqüent en la història d'aquesta capital. Doncs bé, no és estrany que provoqe desaprovacions rotundes que ara se li vulga posar com a veïnes tres torres que dificulten l'aireació, que desvirtuen la seua silueta i alteren un entorn que demana a crits delicadesa.

El grapat d'especuladors habituals en

aquests casos (entre els quals hi ha el senyor Lladro, el de les porcellanes) ha fet molt de camí. La Conselleria de Cultura ara haurà de pronunciar-se sobre el projecte. I la informació que donava al principi indica que les iniciatives ciutadanes, vitals i fetes amb bon criteri, han començat. Per tant, la història continuarà.

Carles Dolç

El llest d'en Mario

Fabià Estapé considera que l'"honoris causa" que la Complutense va atorgar a Mario Conde va ser en realitat un "dineris causa".

Han passat dies i dies, i les coses —tantes— que van aconsellar la confiscació-intervenció del Banc d'Espanya, el dia 28 de desembre de 1993, han passat per racons reiterats i plens d'ombres. Els fets, amb tot i això, són ben clars. El dia dels Sants Innocents els forats que el Banc d'Espanya va trobar, després de la increïble aventura de Mario Conde i Conde amb la *jet* ianqui de J. P. Morgan, varen tenir un final immediat quan el governador del Banc d'Espanya, el professor Luis Ángel Rojo, va trobar la manera que l'angula es quedés quieta. Tots sabem la facilitat amb què les anguilles saben fugir de les xarxes de pesca. Aquesta vegada, i no m'estranya perquè conec suficientment Luis Ángel Rojo, a més de reduir a paper devaluat el "veredict" de J. P. Morgan va dir al llest de Tui, Mario Conde y Conde, que tot podia arranjar-se si el Banesto portava al Banc d'Espanya una mena de penyora fixada en 300.000 milions de pessetes. Rojo va dir a l'excel·lent capità d'empreses que es veuria obligat a intervenir el banc. Però J. P. Morgan va manifestar clarament que no hi havia calers, i que l'operació era una successió d'entrebancs.

La intervenció va mostrar, de bell antuvi, que el forat era de 605.000 milions de pessetes. D'ací va venir la destitució de "l'autor" del sistema i de tot el seu consell. Qui més qui menys va voler escapolir-se'n. Potser l'únic que ha continuat al vaixell és Arturo Romaní, també advocat de l'estat. L'home especial que és Arturo Romaní, al marge de la fidelitat i del seu conegut deliri pel ciclisme. Aquest Romaní és el mateix que donava suport, consell i diners a una figura lle-

Mario Conde. El sumari judicial l'acusava de falsificació de comptes.

gendària com el ciclista Miguel Indurain. Però, amb això, no n'hi ha prou per a gestionar un banc amb un mínim de solvència. Tant Conde com Romaní han tastat aquesta presó de luxe que es diu Alcalá-Meco.

El problema és que el magistrat encarregat del cas va trobar indicis suficients de delictes per manar que tant Conde com Romaní anessin a raure a Alcalá-Meco. És cert que el magistrat sap establir diferències. Així, Arturo Romaní se'n va deslliurar amb una fiança de 1.000 milions de pessetes. Com que sempre hi ha classes, el mateix magistrat va fixar a Mario Conde y Conde una fiança de 2.000

milions de pessetes. Semblen quantitats fortes —algú les ha qualificades d'excessives—, però no estem disposats que ens aixequin més la camisa. Tot el que revela el sumari ens ve a dir que amb Mario Conde al capdavant es va constituir dins el marc gairebé centenari de Banesto una màquina de falsejar els comptes revisats per la inspecció del Banc d'Espanya, i, cosa més greu, per treure'n profit particular, com s'ha vist en una sèrie d'operacions (alerta amb la venda de les cimenteres de Serratos) que sense possibilitats d'adreçar la situació varen portar els diaris madrilenys de costum a silenciar fets clamorosos. Tot sembla, a segons qui, que la qüestió ve d'un enfrontament de Narcís Serra amb qui creien que es presentaria com a cabdill de la dreta. Desgraciats! Aquí hi ha hagut un desfalc, un robatori dels que marcaran la nostra època. Nosaltres ja hem perdut la fe en la justícia, com sembla haver-la perdut per exemple en Silvio Berlusconi. Els dies de llibertat de Mario Conde i Arturo Romaní couen, quan penses que servidors de l'estat com Vera o Sancristóbal continuen a Alcalá-Meco mentre els serveis jurídics de Mario Conde basteixen la rocambolesca idea de l'Informe Crillon... encarregat pel català Narcís Serra quan el Govern s'esvera amb la possibilitat que Mario Conde surti a l'escena política; l'home que uns mesos abans havia rebut d'aquest gafe que es diu Gustavo Villapalos, i enmig dels més ínclits personatges, el doctorat *honoris causa*. *Honoris causa* a Mario Conde? No vull al·larmar-me més, però el mínim que es pot dir respecte al rector de la Complutense és que tot s'havia fet "*dineris causa*".

Fabià Estapé